

Sygn. akt I C 1725/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **SSR del. Izabela Cieślińska**

Protokolant: **Katarzyna Kudzia**

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa B. A.

przeciwko R. O. (1)

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.634 zł tytułem kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 listopada 2014r. powódka B. A. wniosła o zwolnienie spod egzekucji i wydanie sumy pieniężnej pozyskanej w drodze sprzedaży akcji zwykłych wyemitowanych przez (...) S.A. numer kolejny oraz seria papierów wartościowych: (...), zajętych u dłużnika K. A. (1) przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu M. S. w postępowaniu egzekucyjnym, prowadzonym z wniosku pozwanego wierzyciela R. O. (1) przeciwko dłużnikowi K. A. (1), sygn. akt KM 3187/13. Wniosła też o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu swego żądania podała, że w dniu 29 marca 2013r. w akcie notarialnym sporządzonym przez notariusza T. K. w Kancelarii Notarialnej we W. przy ul. (...) dłużnik K. A. (1) zawarł porozumienie, w którym zobowiązał się m.in. do zapłaty na rzecz pozwanego terminie do dnia 28 kwietnia 2014r. kwoty 413.079,87 zł oraz miesięcznie, do dnia 28 każdego poczynawszy od kwietnia 2013r. kwot nie niższych niż 354.654,47 zł brutto, gdzie kwota miała być płatna najpóźniej w dniu 28 kwietnia 2014r. Co do obowiązku zapłaty powyższych kwot na rzecz R. O. (1), dłużnik poddał się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. do kwoty 5.500.000,00 zł przy czym warunkiem prowadzenia egzekucji na podstawie powołanego aktu miał być bezskuteczny upływ czternastodniowego terminu wyznaczonego K. A. (1) w wezwaniu złożonym w kancelarii notarialnej. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków, Wydział I Cywilny z dnia 2013 r. sygn. akt I Co 2284/13 w/w tytuł egzekucyjny w postaci aktu notarialnego z 29 marca 2013 r., rep. A nr (...) został zaopatrzony w klauzulę wykonalności w części obowiązku zapłaty wierzycielowi przez dłużnika K. A. (1) kwoty 1.063.963,41 zł ograniczeniem odpowiedzialności dłużnika do kwoty 5.500.000,00 zł. W dniu 19 grudnia 2013r. dłużnik K. A. (1) otrzymał od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków M. S. zawiadomienie o wszczęciu egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego – aktu notarialnego rep. A nr (...) zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 12 grudnia 2013 r. zgodnie z postanowieniem Sądu z dnia 4 grudnia 2013 r. sygn. akt I Co 2284/13. Powódka podniosła, że z dłużnikiem K. A. (1) pozostaje w ustawowym ustroju majątkowym małżeńskim w rozumieniu art. 31 § 1 k.r.o., a między małżonkami nie została ustanowiona rozdzielnosc majątkowa. Uznać zatem należy, iż w stosunku do majątku i powódki istnieje ustawowa wspólność

małżeńska. Tym samym zaś egzekucja w sprawie akt KM 3187/13 prowadzona jest z majątku wspólnego powódki i jej małżonka. Pismem z dnia 3 stycznia 2014r. powódka oświadczyła pozwanemu R. O. (1), że pozostaje ze swoim mężem K. A. (1) w ustawowym majątkowym, a małżonkowie nie ustanowili rozdzielności majątkowej w rozumieniu Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego. Jednocześnie powódka w/w pismem oświadczyła że z dniem 3 stycznia 2014r. powzięła wiedzę odnośnie zaciągnięcia wobec pozwanego zobowiązań przez swojego małżonka K. A. (1), zaznaczając wyraźnie, że nie wyraża ona zgody na zaciąganie zobowiązań obciążających wspólny majątek małżonków. Tym samym uznać należy, że dokonana przez K. A. (1) czynność poręczenia wyrażona w akcie notarialnym rep. A nr (...) jest nieważna. Wynika to bezpośrednio z treści art. 37 § 4 k.r.o. Pozwany w zaistniałych okolicznościach faktycznych zaniedbał powinności uzyskania zgody powódki na czynność ukonstytuowaną aktem notarialnym rep. A nr (...), a przez to nie może on żądać zaspokojenia swoich należności z majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową. Kwota poręczenia udzielonego przez K. A. (1) w akcie notarialnym z dnia 29 marca 2013r., przekracza zakres zwykłych czynności, a tym samym dokonanie czynności poręczenia wymagało zgody małżonki poręczyciela. Z kolei z treści powołanego wyżej aktu notarialnego nie wynika, by jego strony ograniczyły odpowiedzialność udzielającego poręczenia K. A. (1) do jego majątku odrębnego. Ponadto wyliczenie przedmiotów majątkowych w art. 41 § 2 k.r.o. do których wierzyciel może kierować swoje roszczenia zawarte w powołanym przepisie jest enumeratywne, a to powoduje, że działania podjęte przez pozwanego nie znajdują żadnego uzasadnienia prawnego. Objęte sprzedażą akcje wchodziły do majątku wspólnego małżonków, a w opisanym wyżej stanie faktycznym prowadzenie egzekucji przez wierzyciela było dopuszczalne jedynie w stosunku do składników majątku osobistego dłużnika, jego wynagrodzenia za pracę lub dochodów uzyskanych przez dłużnika z innej działalności zarobkowej, jak również z korzyści uzyskanych z jego praw, o których mowa w art. 33 pkt 9, a jeżeli wierzytelność powstała w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa, to była możliwa także z przedmiotów majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa.

Powódka podała, że małżonek w dniu 17 stycznia 2014r. powiadomił ją o toczącym się wobec niego postępowaniu egzekucyjnym.

Powódka pismem z dnia 20 stycznia 2014r. wezwała pozwanego do zwolnienia zajętych i nieruchomości spod egzekucji lecz bezskutecznie.

Niezależnie od powyższego (...) Banku (...) pismem z dnia 19 września 2014r. zawiadomił K. A. (1) o sprzedaży akcji spółki (...) S.A. na rachunku papierów wartościowych nr (...) przeprowadzonej na zlecenie wierzyciela na podstawie i w związku z zajęciem praw majątkowych na w/w rachunku, przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków M. S. w postępowaniu egzekucyjnym sygn. akt KM 3187/13. Sprzedane akcje, które zostały nabyte przez K. A. (1) w czasie trwania związku małżeńskiego z powódką, a więc stanowiły składnik ich wspólnego majątku w myśl art. 31 § 1 k.r.o. Zgodnie z oświadczeniem K. A. (1), powódka powzięła wiadomość dotyczącą sprzedaży ich wspólnych akcji z dniem 11 października 2014r. Pomimo tego, że pozwany wiedział o powyższych okolicznościach, a przede wszystkim o istniejącym między stronami ustroju małżeńskiej wspólności majątkowej, podjął on działania zmierzające do egzekucji roszczeń, których powstanie było powódce nieznane, a przede wszystkim dokonane bez jej zgody.

Podstawę żądania zwolnienia spod egzekucji i wydania sumy pieniężnej powódka oparła na treści art. 841 § 1 k.p.c.

W odpowiedzi na pozew pozwany R. O. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Pozwany wskazał, że powództwo jest bezzasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie. Zaprzeczył wszelkim twierdzeniom powódki, poza wyraźnie przyznanymi, przy czym w pierwszej kolejności wskazał, że powódka nie dochowała terminu przewidzianego dla wystąpienia z powództwem przeciwegzekucyjnym opartym na art. 841 § 1 k.p.c., w związku z czym powództwo zasługuje na oddalenie z uwagi na materialnoprawny charakter ww. terminu. Powództwo o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji w niniejszej sprawie powinno bowiem zostać wniesione przed upływem jednego miesiąca od dnia dowiedzenia się przez powódkę o naruszeniu jej prawa. Termin ten jest terminem prawa materialnego o charakterze prekluzyjnym. Nie podlega przywróceniu, a jego uchybienie stanowi wystarczającą i samodzielną podstawę do oddalenia powództwa, bez konieczności dalszego merytorycznego

rozpoznawania sprawy. Podniósł, że powódka w sposób nieprawidłowy oblicza termin na wniesienie powództwa ekscydencyjnego. Za początek biegu tegoż terminu powódka przyjmuje bowiem moment powzięcia wiedzy o sprzedaży akcji. Za moment ewentualnego naruszenia praw powódki (przy przyjęciu, że akcje stanowiły majątek wspólny, co jednak pozwany kwestionuje) uznać należy bowiem moment zajęcia ww. akcji. Tymczasem powódka w ogóle nie wskazuje w pozwie, kiedy powzięła wiedzę o zajęciu tych praw majątkowych, powołując się jedynie na datę rzekomego powiadomienia jej przez jej małżonka K. A. (1) o dokonanej sprzedaży zajętych wcześniej akcji.

Skoro powódka nie wykazała zachowania terminu na wystąpienie przeciwko pozwanemu przedmiotowym roszczeniem, powództwo w ocenie pozwanego zasługuje na oddalenie.

Niezależnie od powyższego pozwany wskazał, że powódka zdaniem pozwanego powzięła wiedzę o skierowaniu egzekucji do składników majątkowych, które w jej ocenie wchodziły w skład majątku wspólnego, w tym spółki (...) S.A. przed 11 października 2014r., a także przed 6 października 2014r., tj. na dłużej niż miesiąc przed wniesieniem pozwu w sprawie. Jak wynika bowiem z akt postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku pozwanego pod sygn. Km 3187/13 - zawiadomienie o zajęciu akcji spółki (...) S.A. datowane na dzień 16 czerwca 2014r zostało odebrane przez K. A. (1) już w dniu 23 czerwca 2014r., natomiast zawiadomienie z dn. 19.12.2013r. o wszczęciu przedmiotowego postępowania egzekucyjnego, skierowane na adres dłużnika przy ul. (...) we W., zostało odebrane przez powódkę w dn. 27.12.2013r. Co więcej, z przedłożonych do pozwu pism powódki kierowanych do pozwanego wprost wynika, że powódka liczyła się z możliwością skierowania egzekucji do przedmiotów majątku wspólnego jej i K. A. (1). Ponadto, skoro egzekucja skierowana została także do rachunków bankowych oraz nieruchomości, które zdaniem powódki stanowiły również majątek wspólny małżonków, nie jest przekonującym, że powódka nie interesowała się zakresem egzekucji i nie uzyskiwała bieżących informacji od K. A. (1) w tym zakresie. Pozwany wskazał, że powódka wiedziała o toczącym się pod sygn. akt KM 3187/13 postępowaniu egzekucyjnym już od dnia 27 grudnia 2013r. (w tym dniu odebrała jako dorosły domownik zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego sterowane do K. A. (1), gdzie już z opisu korespondencji wynikało, że przesyłka listowa zawiera takie zawiadomienie). W świetle powyższych okoliczności nie jest również wiarygodne, aby powódka nie interesowała się przebiegiem postępowania egzekucyjnego, a sam dłużnik egzekwowany poinformował powódkę o sprzedaży akcji spółki (...) S.A. dopiero w dniu 11 października 2014r., skoro o okoliczności tej dowiedział się prawie miesiąc wcześniej z pisma (...) Banku (...) z dnia 19 września 2014r. Zdaniem pozwanego mało prawdopodobne jest aby w sytuacji, w której małżonka dłużnika od dnia 27 grudnia 2013r. posiadała wiedzę o toczącym się postępowaniu i jego zakresie oraz podejmowała w związku z tym postępowaniem działania skierowane przeciwko pozwanemu jako wierzycielowi, powódka miałaby nie interesować się zakresem postępowania egzekucyjnego i losem akcji, wchodzących w jej ocenie w skład majątku wspólnego.

Powyższe okoliczności podważają w przeświadczeniu pozwanego moc dowodową oświadczenia złożonego przez osobę bezpośrednio zainteresowaną w sprawie - K. A. (1). Ww. oświadczenie K. A. (1) w świetle art. 245 k.p.c. stanowi bowiem wyłącznie dowód na to, że osoba, która je podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte, a nie, że opisana w nim sytuacja rzeczywiście miała miejsce. W ocenie pozwanego okoliczności sprawy czynią uzasadnionym podejrzenie, że dowód ten został „sporządzony” wyłącznie na potrzeby postępowania przeciwko pozwanemu. Ponadto pozwany podniósł, że analogiczne oświadczenie z dnia 3 stycznia 2014 r. (dołączone do pozwu), zgodnie z którym K. A. (1) miałby poinformować powódkę o toczącym się przeciwko niemu postępowaniu egzekucyjnym dopiero w dniu 17 stycznia 2014r., pozostaje bowiem w oczywistej sprzeczności z treścią potwierdzenia odbioru zawiadomienia o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z dnia 19 grudnia 2013r. (wskazującego wprost, że powódka o toczącym się postępowaniu wiedziała już od dnia 27 grudnia 2014 r.), przy czym powyższe w logiczny sposób podważa moc dowodowa kolejnego oświadczenia dłużnika datowanego na 11.10.2014r. Ww. oświadczenie z dnia 3 stycznia 2014r. - w ocenie pozwanego również sporządzone na potrzeby postępowania sądowego - miało natomiast wskazywać na zachowanie terminu z art. 841 § 1 k.p.c. w postępowaniu z powództwa z dnia 17 lutego 2014r. (zadekretowanego przez tut. Sąd pod sygn. I C 275/14).

Niezależnie jednak od kwestii dochowania przez powódkę terminu dla wystąpienia z powództwem z art. 841 § 1 k.p.c. pozwany podniósł, iż całkowicie bezzasadne i bezprzedmiotowe pozostają twierdzenia powódki, aby brak jej zgody na zawarcie przez K. A. (1) z pozwanym porozumienia z dnia 29 marca 2013 roku zawartego w formie

aktu notarialnego, powodował jego nieważność z mocy prawa, co uniemożliwia dalsze prowadzenie postępowania egzekucyjnego wobec K. A. (1). Powyższa okoliczność, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego postępowania, albowiem w postępowaniu wszczętym na skutek wniesionego powództwa ekscydencyjnego Sąd nie jest bowiem uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Powództwo to ma bowiem na celu jedynie wyjęcie spod egzekucji, a więc zapobieżenie możliwości zaspokojenia się wierzyciela. Jeżeli obowiązek stwierdzony w tytule egzekucyjnym i objęty klauzulą jego wykonalności przestał istnieć, skutki prawne stąd wynikające mogą być stwierdzone jedynie w drodze procesu przewidzianego w art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. - w trybie powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, nie zaś w trybie powództwa o zwolnienie spod egzekucji. Dla ważności zawartego z dłużnikiem porozumienia z dnia 29 marca 2013 roku, wbrew twierdzeń powódki, nie była wymagana jej zgoda jako małżonki dłużnika. Cytowany przez powódkę przepis art. 37 § 4 k.r.o. ma zastosowanie jedynie do czynności prawnych jednostronnych. Natomiast porozumienie z dnia 29 marca 2013 roku, w którym dłużnik m.in. poddał się egzekucji, stanowi dwustronną czynność prawną która doszła do skutku na podstawie zgodnego oświadczenia stron porozumienia. Tym samym podnoszony przez powódkę argument, że dochodzone przez nią roszczenie uzasadnione jest rzekomą nieważnością porozumienia z dnia 29 marca 2013r., należy uznać za chybiony.

Pozwany wskazał także na bezzasadność powództwa w związku z brakiem naruszenia praw powódki w rozumieniu art. 841 § 1 k.p.c. Powódka w pozwie nie wykazała, aby egzekucja naruszała jej prawa, tj. nie wykazała, że zajęte i następnie sprzedane akcje (...) S.A. wchodziły w skład majątku wspólnego jej oraz dłużnika egzekwowanego K. A. (1). Nie może przy tym za wystarczające zostać uznane ogólne (i nieoparte dalszymi dowodami) stwierdzenie powódki, że zajęte papiery wartościowe zostały nabyte przez K. A. (1) w czasie trwania ustroju wspólności majątkowej i w związku z tym stanowiły składnik wspólnego majątku małżonków A.; powódka nie wykazała kiedy i na jakiej podstawie akcje te zostały nabyte, zaś przepis art. 31 § 1 k.r.o. nie pozwala na przyjęcie domniemania zwalniającego powódkę od ciężaru dowodowego. Żaden z przedłożonych przez powódkę dokumentów nie dowodzi, że akcje spółki (...) S.A. zostały nabyte ze środków wspólnych i do majątku wspólnego. Co więcej, już z przedłożonych do pozwu dokumentów, a to z wyciągu z rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnego z dnia 6 lutego 2013r. wynika - przeciwnie do twierdzeń powódki - że rachunek akcji prowadzony był wyłącznie dla osoby K. A. (1), co nakazuje uznać, że akcje te stanowiły majątek osobisty dłużnika egzekwowanego. O kwalifikacji przedmiotowych akcji w skład majątku wspólnego małżonków bądź osobistego dłużnika przesądza w ocenie pozwanego treść umowy zastawu z dnia 24 stycznia 2011r. dotyczącej spornego składnika majątkowego, w której w § 2 ust 1 A. jako zastawca oświadczył, że przedmiot zastawu stanowił jego wyłączną własność i był wolny od wszelkich obciążeń i praw osób trzecich. O przynależności zajętych i zbytych praw majątkowych do majątku osobistego dłużnika świadczy także postępowanie (...) Banku (...), który jako podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych kierował pisma wysyłane w związku z prowadzoną egzekucją tylko i wyłącznie do K. A. (1). Gdyby stanowiły majątek wspólny powódki i K. A. (1), dom maklerski z pewnością poinformowałby o tym komornika a nadto wszelką korespondencję w tej sprawie skierował do obu małżonków.

Zdaniem pozwanego powódka nie udowodniła, aby zajęty składnik majątkowy należał do majątku wspólnego jej oraz dłużnika K. A. (1), wobec czego nie wykazała, aby w przedmiotowym postępowaniu egzekucyjnym doszło do naruszenia jej praw w rozumieniu art. 841 § 1 k.p.c, natomiast w świetle powyższych okoliczności zasadne jest twierdzenie pozwanego o przynależności akcji (...) S.A. (a obecnie - środków pieniężnych uzyskanych z ich sprzedaży) do majątku osobistego dłużnika egzekwowanego.

Niezależnie od powyższego pozwany wskazał również na dalsze okoliczności podważające spełnienie w niniejszej sprawie przesłanki powództwa z art. 841 § k.p.c. w postaci naruszenia interesu prawnego powódki, a to z uwagi na fakt, że przedmiotowe akcje stanowiły przedmiot zabezpieczenia wierzytelności (...) Bank S.A. wobec osoby trzeciej (p. D. A.) zgodnie z umową zastawu z dnia 24 stycznia 2011r. do najwyższej sumy zabezpieczenia ustalonej przez strony umowy zastawu na kwotę 10.000.000,00 zł. Nawet zatem gdyby przedmiotowe akcje stanowiły majątek wspólny małżonków (co pozwany kwestionuje), to i tak powódka nie miałaby żadnej możliwości uzyskania z nich realnych wartości majątkowych. Akcje te były bowiem objęte blokadą na papierach wartościowych i ani K. A. (1), ani powódka,

nie mieli możliwości ich sprzedaży i pozyskania z tego tytułu korzyści majątkowej. Przedmiotowa blokada - podobnie jak zastaw - również została ustanowiona jednoosobowo przez dłużnika K. A. (1), co zdaniem pozwanego nie byłoby możliwe, gdyby przedmiot blokady wchodził w skład majątku wspólnego małżonków. Nie sposób przyjąć, że pozwany naruszył prawa powódki, skoro całość środków pieniężnych pozyskanych ze sprzedaży zajętych akcji przypada zgodnie ze sporządzonym przez Komornika Sądowego planem podziału podmiotowi zastawnikowi, tj. (...) S.A. z siedzibą w W.. Tym samym w wyniku sprzedaży tych praw dochodzona w postępowaniu egzekucyjnym wierzytelność pozwanego nie zostanie zaspokojona w jakiegokolwiek części.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Powódka B. A. i dłużnik K. A. (1) zawarli małżeństwo w dniu (...). i nadal pozostają małżeństwem. Między małżonkami obowiązuje ustawowa wspólność majątkowa małżeńska.

Dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa nr (...) – k. 36.

Dnia 29 marca 2013 r. K. A. (1), A. D. i pozwany R. O. (1) zawarli przed notariuszem T. K. porozumienie dotyczące zobowiązań finansowych K. A. (1) wobec pozwanych. Na jego podstawie K. A. (1) zobowiązał się do zapłaty na rzecz pozwanego R. O. (1) kwoty 413.079,87 zł w terminie do dnia 28 kwietnia 2014r. oraz do zapłaty co miesiąc kwoty nie niższej niż 354.665,47 zł, począwszy od kwietnia 2013r. do 28 kwietnia 2014r.

W powyższym zakresie dłużnik poddał się wobec pozwanego R. O. (1) egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. co do kwoty 5 500 000,00 zł. Strony ustaliły, że o nadanie klauzuli wykonalności R. O. (1) może wystąpić w terminie do dnia 30 kwietnia 2015r. i wszcząć egzekucję, po uprzednim wezwaniu dłużnika do zapłaty w terminie 14 dni.

Dowód: porozumienie oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji sporządzone w formie aktu notarialnego 29 marca 2013r. przed notariuszem T. K., repertorium A (...) – k. 17-19.

Jako zabezpieczenie powyższych zobowiązań dłużnik K. A. (1) wystawił i wręczył pozwanemu R. O. (1) weksel na kwotę 5 500 000,00 zł.

Dowód: porozumienie oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji sporządzone w formie aktu notarialnego 29 marca 2013r. przed notariuszem T. K., repertorium A (...) a w szczególności §2 porozumienia – k. 17-19.

W dniu 24 stycznia 2011r. (...) Bank SA w W. i K. A. (1) umową nr (...) ustanowili zastaw zwykły i rejestrowy jako zabezpieczenie umowy kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 20 stycznia 2011r. do najwyższej sumy zabezpieczenia 10.000.000 zł na papierach wartościowych akcji zwykłych (...) SA w L. nr kolejny i seria (...) o wartości nominalnej 16,69 zł akcja łącznie 7.343.600 zł. W § 2 zastawca oświadczył, iż przedmiot zastawu stanowi jego wyłączną własność i może rozporządzać przedmiotem zastawu bez ograniczeń, w tym ustawowych, umownych lub statutowych a przedmiot zastawu jest wolny od wszelkich obciążeń osób trzecich.

Dowód: - umowa zastawu z dnia 24 stycznia 2011r. – k. 358-360 egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13,

Postanowieniem z 4 grudnia 2013 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I Co 2284/13, Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków nadał klauzulę wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 29 marca 2013r. (Rep. A nr (...)) sporządzonemu przed notariuszem T. K., w części obowiązku zapłaty wierzycielowi R. O. (1) przez dłużnika K. A. (1) kwoty 1.063.963,41 zł z ograniczeniem odpowiedzialności dłużnika do kwoty 5.500.000,00 zł.

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków z 4 grudnia 2013 r., sygnatura akt I Co 2284/13 – k. 22-24

W dniu 19 grudnia 2013r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Krzyków – M. S. wszczęła postępowanie o sygnaturze akt KM 3187/13, o czym zawiadomiła dłużnika na dwa adresy we W. przy ul. (...). Przesyłkę

zaadresowaną na ul. (...) dłużnik odebrał osobiście dnia 3 stycznia 2014r., przesyłkę adresowaną na ul. (...) odebrała powódka dnia 27 grudnia 2013r. Na podstawie tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z nadaną klauzulą wykonalności, pozwany R. O. (1) złożył wniosek o wszczęcie egzekucji.

Postanowieniem z dnia 27 grudnia 2013r. Komornik Sądowy przyłączył wierzyciela R. O. (1) do toczącej się egzekucji z nieruchomości położonej w G..

Dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z 19 grudnia 2013 r. - k. 25, zwrotne potwierdzenie odbioru, k. 10 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3184/13, zwrotne potwierdzenie odbioru k. 12 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3184/13, oraz k. 13 akt egzekucyjnych KM 3187/13, postanowienie z dnia 27 grudnia 2013r. – k. 39 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13, oraz k. 45 akt egzekucyjnych KM 3187/13, wniosek o wszczęcie postępowanie egzekucyjnego z dnia 19 grudnia 2013r. – k. 1-4 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13,

Pismem z dnia 20 stycznia 2014r. powódka wezwała pozwanego oraz jego pełnomocnika do zwolnienia zajętych w toku postępowania egzekucyjnego rachunków bankowych i nieruchomości położonej w G. spod egzekucji. Pismem z dnia 10 lutego 2014r. powódka wezwała pozwanego oraz jego pełnomocnika do zwolnienie spod egzekucji udziału w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonej przy ul. (...), dla której jest prowadzona księga wieczysta nr (...).

Dowód: pismo z dnia 20 stycznia 2014r. – k. 30-35, pismo z dnia 10 lutego 2014r. – k. 64-74.

Pozwami z dnia 14 lutego 2014r. powódka wniosła do tut. Sądu o zwolnienie spod egzekucji udziału wynoszącego 836/100000 w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonej we W.przy ul. (...)(obręb G.), obejmującej działki gruntu o numerach (...), o łącznej powierzchni 0,5636 ha, dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków prowadzi księgę wieczystą nr (...), zajętego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu M. S.dnia 2 stycznia 2014 r. w sprawie egzekucyjnej o sygnaturze KM 3184/13, z wniosku wierzyciela A. D.oraz z wniosku R. O. (2)przeciwko dłużnikowi K. A. (1). Ponadto powódka wniosła o zwolnienie spod egzekucji rachunku bankowego nr (...)prowadzonego przez (...) Bank S.A., rachunku bankowego nr (...)prowadzonego przez Bank (...) SAi rachunku bankowego nr (...)prowadzonego przez Bank (...) S.A., zajętych dnia 27 grudnia 2013 r. w tym samym postępowaniu egzekucyjnym.

Dowód: pozew z dnia 14 lutego 2014r. – k. 37-45, akta sprawy tut. Sądu I C 276/14 oraz I C 275/14 połączone do wspólnego rozpoznania.

Pismem z dnia 16 czerwca 2014r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. dokonała zajęcia praw majątkowych w postaci akcji (...) SA zdeponowanych na rachunku papierów wartościowych dłużnika w (...) Banku (...) SA w W.. Zawiadomienie o zajęciu zostało przez dłużnika odebrane w dniu 23 czerwca 2014r. W toku postępowania egzekucyjnego zostały zbyte 440.000 akcje zdeponowane w (...) Banku (...) za kwotę 84.804,89 zł. Postanowieniem z dnia 4 listopada 2014r. Komornik sporządziła plan podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży akcji. Postanowienie nie jest prawomocne.

Dowód: zajęcie wierzytelności z rachunku papierów wartościowych z dnia 16 czerwca 2014r. – k. 204-205 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13, zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 168 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13,

- pismo z dnia 23 czerwca 2014r. – k. 670 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13, pismo (...) z dnia 8 sierpnia 2014r. – k. 346 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13, wniosek z dnia 10 czerwca 2014r. – k. 163 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia

– Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13, pismo Komornika z dnia 15 lipca 2014r. – k. 335 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13, pismo z dnia 11 września 2014r. – k. 354 akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13,

postanowienie z dnia 4 listopada 2014r. – k. 363 egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. o sygnaturze KM 3187/13,

Postanowieniem z dnia 19 listopada 2014r. tut. Sąd udzielił zabezpieczenia przedmiotowemu roszczeniu poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków M. S. w sprawie Km 3187/13, w części dotyczącej egzekucji z wierzytelności uzyskanej ze sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez spółkę (...) S.A. oznaczonych kodem (...) zajętych u dłużnika K. A. (1), do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Bezsporne

Dłużnik K. A. (1) złożył pisemne oświadczenia - pierwsze datowane na 18 stycznia 2014r., w którym oświadczył, że o wszczęciu postępowań egzekucyjnych w sprawach o sygnaturach KM 3184/13 i 3187/13 poinformował swoją żonę B. A. w dniu 17 stycznia 2014r. oraz drugie datowane na 11 października 2014r. , którym oświadczył że dnia 11 października 2014r. poinformował powódkę o sprzedaży akcji spółki (...) SA dokonanej na zlecenie wierzyciela w związku z ich wcześniejszym zajęciem przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Krzyków M. S. w postępowaniu egzekucyjnym o sygn.akt KM 3187/13.

Dowód: oświadczenie K. A. (1) z 18 stycznia 2014 r. – k. 28, oświadczenie K. A. (1) z 11 października 2014r. – k. 29.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

W niniejszej sprawie powódka wystąpiła przeciwko R. O. (1) z żądaniem zwolnienia spod egzekucji i wydania sumy pieniężnej pozyskanej w drodze sprzedaży akcji zwykłych wyemitowanych przez (...) SA zajętych u dłużnika K. A. (1) przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu w sprawie egzekucyjnej KM 3187/13 Podstawę żądania oparła na art. 841 § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 841 § 1 k.p.c. osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. W sprawie o zwolnienie zajętej rzeczy od egzekucji powódka może co do zasady po dokonaniu przez komornika sprzedaży tej rzeczy - zmienić roszczenie na żądanie zwolnienia od egzekucji kwoty pieniężnej uzyskanej ze sprzedaży (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2007r. IV CSK 271/07 publ. w OSNC 2009/1/14, Biul.SN 2008/1/17). Ustawodawca ograniczył czasowo dopuszczalność wniesienia powództwa przewidzianego w art. 841 § 1 k.p.c. wprowadzając w § 3 miesięczny termin, który biegnie od dnia, gdy osoba trzecia dowiedziała się o zajęciu. Termin określony w art. 841 § 3 k.p.c. jest terminem prawa materialnego i nie podlega przywróceniu, a uchybienie mu skutkuje oddaleniem powództwa. Trzeba w tym miejscu dodatkowo zaakcentować, iż wobec zastosowanej konstrukcji prawnej zbadanie omawianej kwestii formalnej niejako wyprzedza merytoryczną ocenę żądania, albowiem sam fakt uchybienia terminowi z art. 841 § 3 k.p.c. powoduje bezwzględną konieczność oddalenia powództwa bez potrzeby oceny jego merytorycznej zasadności.

W pierwszej zatem kolejności zbadać należy, czy powódka zachowała miesięczny termin do wniesienia powództwa ekscydencyjnego, co było zresztą głównym zarzutem podnoszonym przez pozwanego. Przytoczone wyżej przepisy nie pozostawiają wątpliwości, że wskazanym w tym przepisie dniem, w którym strona dowiedziała się o naruszeniu prawa, jest dzień, w którym ona faktycznie dowiedziała się o zajęciu przedmiotu. Nie ma też wątpliwości, iż termin ten winien zostać przez powódkę wykazany stosownie do art. 6 k.c.

Pozwany zarzucał, że powódka dowiedziała się o postępowaniu egzekucyjnym już w grudniu 2013r., z kolei powódka w pozwie wskazała, że o wszczęciu postępowania uzyskała informację dopiero 17 stycznia 2014r., zaś o dokonaniu zajęcia akcji dopiero w dniu 11 października 2014r.

W ocenie Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie nie daje podstaw do stwierdzenia zachowania przez powódkę miesięcznego terminu do wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego.

W tym miejscu konieczna jest uwaga natury ogólnej. W obecnym kształcie procesu cywilnego bardzo mocno podkreśla się jego kontrydiktoryjny charakter, czego wyrazem jest przede wszystkim dyspozycja art. 232 k.p.c., określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Przepis art. 6 k.c. ma charakter generalny, jednak podkreślić należy, iż ciężar dowodu w polskim procesie cywilnym wiąże się z obowiązkiem twierdzenia i obowiązkiem dowodzenia tych wszystkich okoliczności, które mogą być, stosownie do art. 227 k.p.c., przedmiotem dowodu. Wynika stąd, iż powód musi udowodnić fakty tworzące jego prawo, a pozwany fakty, które przeszkodziły powstaniu prawa powoda lub je zniweczyły.

Zasadę kontrydiktoryjności (sporności) w polskim procesie cywilnym potwierdza nadto norma art. 3 k.p.c., w związku z art. 227 k.p.c. Zgodnie z dyspozycją art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody, a na podstawie art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę. Obecny kształt art. 3 i art. 232 k.p.c., powtarzającego w zasadzie regułę art. 6 k.c., jest przejawem dążenia ustawodawcy do wzmocnienia uprawnień i obowiązków stron w zakresie wskazywania stosunków i okoliczności faktycznych, spornych między nimi, z których wywodzą swoje prawa i na których opierają swe żądania. Skutkiem wyraźnej konstrukcji praw i obowiązków stron w zakresie poszukiwania i przedstawiania dowodów na poparcie swych twierdzeń, jest wyznaczenie sądowi roli polegającej na inspirowaniu stron co do zgłaszania odpowiednich twierdzeń i przedstawiania dowodów na ich poparcie, zamiast faktycznego wykonywania obowiązków procesowych ciążyących na stronach. Sąd jako bezstronny arbiter, rozstrzygający istniejący między stronami spór, nie jest zupełnie beczynny w postępowaniu dowodowym, bowiem może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę, co więcej dyspozycja art. 5 k.p.c. obliguje sąd do udzielenia stronom i uczestnikom postępowania, występującym w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego, potrzebnych wskazówek co do czynności procesowych oraz pouczenia ich o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniedbań, w tym także spoczywającym na nich ciężarze dowodu i skutkach nie przedstawienia dowodów na oparcie swych twierdzeń.

Podkreślić należy, iż zasady art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim w ten sposób, że strona która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na tej stronie spoczywał. Zaznaczyć należy, iż nie jest rzeczą sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią nie wskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń, co wyraźnie zaznaczył Sąd Najwyższy w wyroku z 17 grudnia 1996 r. [sygn. akt I CKU 45/96; OSNC z 1997, z 6-7, poz. 76; LEX numer 29440]. Zasadnicza rola sądu sprowadza się do prawnej i faktycznej oceny materiału dowodowego przedstawionego przez strony. Dopuszczenie dowodów z urzędu jest bowiem prawem, a nie obowiązkiem sądu, z którego to prawa powinien korzystać nader ostrożnie, tak by swoim działaniem nie wspierał żadnej ze stron procesu, a w szczególności nie działał na rzecz strony, która pomimo tego, iż dysponuje profesjonalną obsługą prawną, w procesie zachowuje się biernie.

Dla zobrazowania rozważań sądu w przedmiotowej sprawie, należy zatem prześledzić jak rozkładał się między stronami ciężar dowodu w zakresie przesłanki zachowania terminu określonego w art. 841 § 3 k.p.c. co dopiero pozwoli ocenić jak strony z obowiązków w tym zakresie się wywiązały i jaki wpływ miało to na ich sytuację procesową.

Bezspornie na powódce spoczywał ciężar dowodu zarówno, co do wykazania zasadności swego żądania a to naruszenia jej praw jako osoby trzeciej poprzez zajęcie akcji w postępowaniu egzekucyjnym skierowanym do jej męża

jako dłużnika ale też zachowania terminu do wystąpienia z powództwem ekscydencyjnym. Przypomnieć w tym miejscu należy, że pozwany kwestionował datę, w której powódka dowiedziała się o zajęciu akcji.

W przedmiotowej sprawie wobec nieusprawdliwionego niestawiennictwa powódki na rozprawie w dniu 17 czerwca 2015r., podczas której miała zostać przesłuchana, Sąd oparł się wyłącznie na zaoferowanych w pozwie dowodach, które powódka zawnioskowała na okoliczność dochowania miesięcznego terminu. Okoliczność powzięcia informacji przez powódkę o wszczęciu postępowania egzekucyjnego przeciwko jej małżonkowi w dniu 17 stycznia 2014r. była także sporna, choć nie istotna ponieważ to data powzięcia informacji o zajęciu akcji przez powódkę jest początkiem miesięcznego biegu terminu określonego w art. 841 § 3 k.p.c. Powódka na obie okoliczności przedstawiła oświadczenia z dnia 18 stycznia 2014r. oraz z dnia 11 października 2014r., w której to dacie miała zostać poinformowana przez męża o zajęciu przedmiotowych akcji. Zastrzec w tym miejscu należy, że w zakresie tezy dowodowej odnośnie dochowania terminu inicjatywa dowodowa powódki ograniczyła się wyłącznie do dowodu w postaci pisemnego oświadczenia z dnia 11 października 2014r. (k. 10 akt). Pozwany natomiast w odpowiedzi na pozew przeczył, aby powódka dopiero w tej dacie dowiedziała się o dokonanych zajęciu, powołując się na szereg okoliczności oraz doświadczenie życiowe jak i zasady logiki, z których wywodził, że powódka mając wiedzę od kilku miesięcy o toczącym się przeciwko jej małżonkowi postępowaniu egzekucyjnym oraz korzystając w zakresie innych składników majątku wspólnego z ochrony sądowej przewidzianej w art. 841 k.p.c. na początku roku 2014r. niewątpliwie miała bieżące informacje na temat zajęć innych składników majątku w tym przedmiotowych akcji. Na okoliczność powyższych twierdzeń pozwany wniósł o przeprowadzenie dowodu z akt sprawy egzekucyjnej a to zawiadomień o zajęciu akcji, wraz z potwierdzeniem odbioru, zawiadomień o wszczęciu postępowania ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

W świetle powyższych uwag, inicjatywa powódki, która w niniejszej sprawie poprzestała na przedstawieniu oświadczenia K. A. (1), które w świetle art. 245 k.p.c. stanowi wyłącznie dowód na to, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie tej treści, nie może prowadzić wprost do wniosku, że w tej dacie wiedzę tą podjęła. Pozwany przecząc twierdzeniom powódki oraz wskazując na pozostałe terminy w których powódka dowiedziała się o wszczętym przeciwko małżonkowi postępowaniu egzekucyjnym oraz pism kierowanych do pozwanego jak i innych czynności, które dokonywała w niewielkiej odległości czasowej od otrzymania informacji dotyczących zajęć przez dłużnika, konkludował, że nie sposób przyjąć, iż powódka nie wiedziała o zajęciu przedmiotowych akcji a wiedzę tą powzięła dopiero w dniu 11 października 2014r. Wobec takiej postawy pozwanego to na powódkę został przerzucony ciężar dowodu w zakresie wykazania, iż termin zachowała, z czego się jednak nie wywiązała skutecznie.

W świetle zaoferowanego przez obie strony materiału dowodowego Sąd ustalił więc, że powódka nie wykazała, aby zachowała przewidziany w art. 841 § 3 k.p.c. miesięczny termin do wytoczenia powództwa. Powódka twierdziła wprawdzie, iż o zajęciu i sprzedaży akcji dowiedziała się dopiero w dniu 11 października 2014r. od męża na dowód powyższych twierdzeń przedłożyła oświadczenie dłużnika K. A. (2). Dokument ten jednak w świetle pozostałego materiału dowodowego został w ocenie Sądu przygotowany wyłącznie dla potrzeb niniejszego postępowania i jako taki nie odzwierciedla rzeczywistej daty, w której powódka powzięła informacje o zajęciu akcji. Dowód w postaci oświadczenia nie został poparty ani przesłuchaniem powódki ani zeznaniami świadków, choćby dłużnika, które Sąd zapewne i tak oceniałby z dużą ostrożnością z uwagi na bezpośrednie zainteresowanie małżonka powódki wynikami postępowania. Twierdzenia powódki co do daty powzięcia informacji pozostają w sprzeczności też z pozostałym materiałem dowodowym a także na podstawie doświadczenia życiowego uznać je należy za niewiarygodne. Wskazać bowiem należy, że ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna ona odpowiadać regułom logicznego rozumowania, wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wniosku i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 13 marca 2015r. I ACa 890/14, publ. w LEX nr 1665029).

Jak wynika z akt komorniczych powódka pierwsze pismo w sprawie egzekucyjnej przeciwko jej mężowi odebrała w grudniu 2013r., choć jak twierdzi nie otwierała koperty zaadresowanej do męża. Za bezsporne w sprawie można jednak uznać, że powódka uzyskała informację o wszczętym postępowaniu egzekucyjnym najpóźniej w dniu 17 stycznia 2014r., wtedy też wzywała pozwanego do zwolnienia zajętych praw i nieruchomości spod egzekucji a wobec bezskuteczności wniosła w miesięcznym terminie pozwu o wyłączenie spod egzekucji w sprawach I C 276/14 i I C 275/14 toczących się przed tut. Sądem. Skoro powódka od tego czasu wiedziała o toczącym się postępowaniu egzekucyjnym oraz kierowaniu zajęć do składników, które naruszały w jej ocenie prawa powódki to logiczną konsekwencją będzie przyjęcie iż od tego czasu na bieżąco była informowana przez męża o czynnościach egzekucyjnych. W świetle powyższego to twierdzenie pozwanego na podstawie doświadczenia życiowego uznać należy za wiarygodne. W tym miejscu jeszcze raz należy przypomnieć o zasadzie kontrydiktoryjności przejawiającej się w obowiązku zgłaszania nie tylko dowodów przez strony ale też przedstawiania kontekstu okoliczności uwiarygodniających ich twierdzenia. Powódka tymczasem nie wskazała dlaczego dopiero w październiku mąż poinformował ją o fakcie zajęcia przedmiotowych akcji, choć zawiadomienie od komornika otrzymał już w czerwcu 2014r. Powódka nie powołała się na żadne okoliczności które w świetle doświadczenia życiowego oraz na podstawie przedstawionego przez nią oświadczenia małżonka z dnia 11 października 2014r. mogłyby uwiarygodniać, iż faktycznie ta data jest datą w której dowiedziała się o zajęciu. Natomiast materiał dowodowy w postaci dowodów odbioru pism od komornika oraz zainicjowanie przez powódkę pozostałych procesów wskazują, że powódka interesowała się przebiegiem postępowania egzekucyjnego nie sposób więc przyjąć wyłącznie na podstawie oświadczenia z dnia 11 października 2014r. że informację tą powzięła dopiero w tym dniu.

W tym stanie rzeczy bierność dowodowa powódki, w zakresie wykazania daty w której dowiedziała się o zajęciu akcji (...) SA, skutkować musiała ustaleniem, iż powódka nie dochowała terminu wskazanego w art. 841 § 3 k.p.c. i oddaleniem powództwa.

Już sam fakt uchybienia terminowi z art. 841 § 3 k.p.c. powoduje bezwzględną konieczność oddalenia powództwa bez potrzeby oceny jego merytorycznej zasadności (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 kwietnia 2013 r. publ. w LEX nr 1372467).

Niemniej jednak na marginesie wskazać należy, iż nawet gdyby przyjąć, że powódka dochowała terminu do wniesienia powództwa ekscydencyjnego to również merytoryczna ocena zasadności powództwa prowadziłyby do jego oddalenia.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie słuszny jest zarzut pozwanego, odnoszący się do nieważności porozumienia z 29 marca 2013r. zawartego w formie aktu notarialnego, a stanowiącego tytuł wykonawczy przeciwko dłużnikowi. Tego typu zarzuty nie mogą być przedmiotem rozpoznania w sprawie o zwolnienie spod egzekucji albowiem właściwym trybem ich realizacji pozostaje powództwo o pozbawienie wykonalności pozasądowego tytułu wykonawczego (art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.). Powództwo ekscydencyjne, w przeciwieństwie do powództwa opozycyjnego, nie jest ukierunkowane na zwalczanie tytułu wykonawczego, ale zmierza do przeciwstawienia się prowadzeniu egzekucji z określonego przedmiotu. W niniejszej sprawie zaś powódka podnosząc zarzuty nieważności porozumienia podważa tytuł wykonawczy, który w postępowaniu z art. 841 § 1 k.p.c. nie podlega badaniu.

Z tych też względów zarzut powódki co do nieważności porozumienia był chybiony.

Zdaniem Sądu powódka nie udowodniła też aby prowadzenie postępowania egzekucyjnego przeciwko K. A. (1) naruszało jej prawa. Powódka zarzucała, że postępowanie egzekucyjne w sprawie o sygnaturze KM 3184/13, narusza jej prawa, gdyż egzekucja prowadzona jest z majątku wspólnego małżonków, zaś powódka nie jest obowiązana wobec wierzycieli według treści tytułu wykonawczego, ani nie wyraziła zgody na zaciągnięcie zobowiązań.

Co do zasady powództwo z art. 841 k.p.c. przysługuje małżonkowi dłużnika w sytuacji, gdy egzekucja prowadzona jest z majątku wspólnego, a tytuł wystawiony jest wyłącznie przeciwko dłużnikowi. W pierwszej kolejności tytuł wykonawczy przeciwko dłużnikowi pozostającymemu w związku małżeńskim uprawnia bowiem do prowadzenia egzekucji z majątku osobistego dłużnika, a ponadto z pobranego przez niego wynagrodzenia za pracę lub dochodów uzyskanych z

prowadzenia przez niego innej działalności zarobkowej oraz z korzyści uzyskanych z jego praw autorskich i praw pokrewnych, praw własności przemysłowej oraz innych praw twórcy (art. 776¹ § 1 k.p.c.). Jeśli więc wierzyciel, nie dysponując tytułem wykonawczym przeciwko małżonkowi dłużnika kieruje egzekucję do składników majątku wspólnego innych, niż wymienione wyżej, małżonek może domagać się ochrony w trybie art. 841 k.p.c.

Powódka w niniejszej sprawie powinna więc wykazać, że postępowania egzekucyjne objęło takie składniki majątku wspólnego, których egzekucja wymaga uzyskania tytułu wykonawczego przeciwko powódce, jako małżonce dłużnika.

Powódka domagała się zwolnienia spod egzekucji i wydanie sumy pieniężnej pozyskanej w drodze sprzedaży akcji zwykłych wyemitowanych przez (...) SA. Tym samym to na powódce spoczywał ciężar wykazania, że dokonane zajęcie i następnie sprzedaż akcji dotyczyło składnika wchodzącego do majątku wspólnego, inne niż dopuszczalne wynagrodzenie za pracę, dochody z działalności zarobkowej dłużnika czy inne składniki wymienione w art. 776¹ § 1 k.p.c. Tymczasem postępowanie dowodowe nie pozwoliło nawet na ustalenie, że powódka była współwłaścicielką rachunku papierów wartościowych i rachunku, który posiadał wyłącznie K. A. (1). Jak wynika z przedłożonego w sprawie materiału dowodowego, Komornik dokonał zajęcia praw majątkowych w (...). Z żadnej dokumentacji nie wynika, że prowadzony rachunek jest wspólny z powódką. Mając powyższe na uwadze nie sposób uznać, aby powódka wykazała, że akcje wchodziły w skład majątku wspólnego małżonków. Zgodzić się należy z powódką, że kryterium zaliczenia konkretnego prawa do majątku wspólnego jest nabycie tego prawa choćby przez jednego z małżonków w czasie trwania ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej. Wejście do majątku wspólnego następuje z mocy prawa i nie zależy od woli, a nawet świadomości, małżonka nabywającego określony składnik majątkowy. Zatem w przypadku istnienia wspólności majątkowej małżeńskiej, nabyte przez małżonków lub jednego z nich składniki majątku ex lege stanowiły składniki majątku wspólnego, chyba, że podlegały wyłączeniu z tego majątku na podstawie art. 33 k.r.i.o., co wymagało jednak udowodnienia. W piśmiennictwie i orzecznictwie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 1985 r., III CRN 119/85, OSP 1986, Nr 9, poz. 185) zwraca się jednak uwagę, że do kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie wprowadzono domniemania prawnego na rzecz przynależności do majątku wspólnego składnika nabytego przez jednego lub oboje małżonków w czasie trwania wspólności, i tylko na podstawie prawdopodobieństwa życiowego można wysnuć takie domniemanie faktyczne.

W przedmiotowej sprawie pozwany przedstawił wyciąg z rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnego z dnia 6 lutego 2013r. a nadto umowę nr (...) ustanowienia zastawu zwykłego i zastawu rejestrowego na papierach wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym z dnia 24 stycznia 2011r., w której w § 2 K. A. (1) jako zastawca oświadczył, że przedmiot zastawu stanowił jego wyłączną własność i był wolny od wszelkich obciążeń i praw osób trzecich. W korespondencji (...) Banku (...) zostało natomiast wskazane, że zgodnie z art. 911 zn 8 § 2 k.p.c. K. A. (1) został wezwany do złożenia zlecenia sprzedaży w celu zaspokojenia wierzyciela. Zgodnie z tym przepisem jeżeli znajdujące się na rachunku dłużnika sumy pieniężne nie wystarczają na pokrycie egzekwowanego roszczenia, podmiot prowadzący działalność maklerską, w którym dłużnik ma rachunek, niezwłocznie wzywa dłużnika, aby w terminie trzech dni złożył zlecenie sprzedaży celem zaspokojenia wierzyciela przez okres miesiąca, wskazując, które ze zdeponowanych instrumentów finansowych mają być przedmiotem zlecenia sprzedaży. Skoro (...) wystosował takie wezwanie wyłącznie do K. A. (1) uznać należało, że tylko on jest posiadaczem rachunku.

Ocena Sądu zaferowanych przez pozwanego dowodów w świetle doświadczenia życiowego i zasad logiki wskazuje, że akcje stanowiły składnik majątku odrębnego. Jeśli natomiast powódka wywodzi inaczej to winna wykazać się odpowiednią inicjatywą dowodową. Powódka, poza zawiadomieniami o zajęciu sporządzonymi przez Komornika, nie przedstawiła w sprawie żadnych innych dowodów potwierdzających jej żądanie zwolnienia rachunków spod egzekucji.

Na podstawie zaferowanego przez strony materiału dowodowego nie można zweryfikować, czy faktycznie przedmiot zastawu stanowił wyłączną własność K. A. (1) a tym samym, że pieniądze na zakup akcji pochodziły z majątku odrębnego dłużnika.

Na marginesie wskazać można, że zgodnie z art. 923¹ § 1 k.p.c., w związku z art.910³ k.p.c. w związku art. 911⁸ k.p.c. tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim stanowi podstawę do

zajęcia nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego. Dalsze czynności egzekucyjne dopuszczalne są na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko obojgu małżonkom. § 2. Jeżeli małżonek dłużnika sprzeciwi się zajęciu, o sprzeciwie komornik niezwłocznie zawiadamia wierzyciela, który w terminie tygodniowym powinien wystąpić o nadanie przeciwko małżonkowi dłużnika klauzuli wykonalności pod rygorem umorzenia egzekucji z zajętej nieruchomości. Samo więc zajęcie przedmiotowych akcji na podstawie tytułu wykonawczego wydanego przeciwko dłużnikowi, nie narusza więc praw jego małżonka i jest dopuszczalna w świetle przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Ponownie jednak należy podkreślić, że powódka nie udowodniła, aby akcje zajęte i sprzedane w toku postępowania egzekucyjnego były składnikiem ich majątku wspólnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo również z tej przyczyny.

Końcowo odnosząc się do wniosku o odroczenie rozprawy zgłoszonego przez pełnomocnika powódki na rozprawie 17 czerwca 2015 roku, to zauważyć należy, iż zgodnie z art. 214 § 1 k.p.c. rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyciężyć. W judykaturze, jako "znane sądowi przeszkody, których nie można przewyciężyć", wymienia się np. blokadę dróg dojazdowych do siedziby sądu przez protestujących rolników (wyrok SA w Gdańsku z dnia 24 sierpnia 1999 r., I ACa 412/99, OSA 2002, z. 2, poz. 15) czy chorobę strony wykazaną zaświadczeniem lekarskim i uniemożliwiającą stawienie się w sądzie (m.in. wyrok SN z dnia 28 listopada 1997 r., I CKU 175/97, Prok. i Pr.-wkł. 1998, nr 5, s. 36; wyrok SN z dnia 18 marca 1981 r., I PRN 8/81, OSNC 1981, nr 10, poz. 201). W niniejszej sprawie pełnomocnik powódki nie powołał się na żadną okoliczność, którą Sąd mógłby ocenić jako nadzwyczajne wydarzenie. Co więcej pełnomocnik nie powołał żadnej okoliczności podnosząc jedynie, iż powódce bardzo zależy na niniejszym procesie, jednakże nie zna przyczyny jej niestawiennictwa na rozprawie.

W tym stanie rzeczy wniosek pełnomocnika powódki o odroczeniu rozprawy podlegał oddaleniu jako zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania. Zaś powódka swoim niestawiennictwem poniosła konsekwencje wynikające z art. 6 k.c. nadto nie można uznać, że została pozbawiona prawa do obrony, jako że reprezentowana jest w sprawie przez fachowego pełnomocnika.

Orzeczenie o kosztach Sąd wydał na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Powódka w jako przegrywająca proces zobowiązana była zwrócić pozwanemu koszty niezbędne do celowej obrony praw. Na koszty te składały się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 zł, których stawkę Sąd ustalił na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn: Dz. U. z 16 kwietnia 2013 r., poz. 461) oraz opłata od pełnomocnictwa w wysokości 34,00 zł.